

Vass Tibor

Kondorlány-töredépek

Az *El, Kondor, pláza* idejéből

hetedik hó (továbbiakban hh) nulla

„Nevekkel nem ércelődünk.”

CSIZMÁS KONDOR

hh egy

Bőre fehér és hét és réteg és hóhalál,
mert a bőre rózsa is, hetedjére szúr, felsebez, szín
te kivérez.

hh kettő

Ez a mondat váltságdíjat követel,
minden Kondor-angyalt foglyul ejtett, kivéve egy félszárnyút,
az viszi a hírt a hozzátartozókhoz, hogy ez a vers váltságdíjat követel
értük, értjük, a félszárnyú Kondor-angyal nem éli túl a hírvivést,
dugi lőfegyverrel érkezik pedig ép hóna alatt, ha bármi közbejön,
a hozzátartozók töből metszik maradék szárnyát,
majdnem felet mondok, fél szárnyat,
ahelyett az egyik a helyes, de jó az lemetszett maradéknak is,
a hírvivőt a hozzátartozók egyik fele kémnek címzi,
majdnem egyik maradékát mondtam,
a másik fele, majdnem másik maradéknak mondtam, árulónak,
mindenképp rosszul jár a hírvivő,
a hozzátartozók közül senki nem nézi
szeptőlétlen túlélőnek, fogságból ügyesen szabadulónak,
mázlista baromnak, az angyaloknak ilyen hozzátartozóik vannak,
a hírvivőnek meg fehér vére, fehér vérű a félszárnyú Kondor-angyal,
elfolyik a hírvivő fehér vére, fehérre fest mindent,
a hozzátartozók hozzátartozóit is,
a váltságdíj kivételével minden fehér lesz,
elsők között ez a váltságdíj-követelő mondat,
majd az összes el nem lőtt szó, aztán minden ki nem gondolt gondolat,
már a jövőn túli semmi is fehér,
már nincs kinek átadják a posztumuszt Váltság-díjat,
már nincs is, aki átadja,
már mire kimondom, nincs is, amit,
értjük, az angyalok története fehér folt a műveltség-egen,
sose tudjuk meg, mi lett volna, ha nem metszik töből a hírvivő-szárnyat,
csak sejteni lehet, hogy akkor újabb összegeket követelnek,
és majd megy a huza, megy a vona égestelen éjig.

hh három

Most, hogy minden nap látom hét bőrét, kilenc életét,
egyre inkább fehére, hóhalála alá látok,
látom a szúrrózsát és a vért is egyre jobban látom,
hetek és kilencek alakzatait, angyalszárnyaikat,
bőre a hét műtárgya, aki trágyának olvassa,
azzal hetet hordatok össze és havat, halomba.

hh négy

Bőre süt, hétágra, pedig jegeces,
jegeces, pedig süt, pedig nem verdes,
vitorlázik, pedig nem vitorlázik,
verdes, kihasználja a felszálló jégáramlatokat,
szemembe csapkod héteget, jégeget,
fingereget, szagvereget, eltűnik hét teremből.

hh öt

Bőrének színe apró garnélák tömegének színe,
minimum hété, bőríze szorosan egymás mellé nyomtatott
rákgrafikákról csorgó festékízé,
azt hinné a kóstoló, csillogó színhomok megy a szájtátba,
pedig rákocskák belső szervei ropognak a fogak alatt,
vannak a rákocskáknak belső szervei, ropogósak,
és olyan színűek, mint ez a bőr.

hh hat

Kondor-angyalt tolláról, embert adósságáról,
mintha áramot vezetnének belém,
azt érzem, ha az adósságaimra gondolok,
az áramról is álmodozom néha,
mert az adósság miatt kikötik,
aztán meg vissza, sutyiba, lett is belőle ribi,
billió, ez a mondat, ha végére érek,
lehet, hogy rendezzi az összes adósságomat,
amelyet a hitelbe vásárolt Kondor-angyalok miatt képeztem,
kiváltom ezzel a mondattal, ha kész lesz, ejtem az összes bajt,
lerázom magamról, mint kutyám a vizet,
mentesülök nehéz gondolatoktól, megtisztulok,
lemegy minden gond a vállamról,
leesik nehéz kő a szívemről,
elvonulnak fejem felől a felhők, a sötétek,
megszűnik többek között bosszúság, aggály, nyűg, tépelődés, gáz,
a kultakaró legjellemzőbb részét képező tollakat
mézes-mázos szavak mormolása közepett darabra leszámolja
ez a mondat, ugyanúgy, ahogyan kaptam,
a kevésbé jellemzőeket csoportosan adja vissza,
nem szól közben egy szót se,

tehát ezeket is ugyanúgy adja át, ahogyan kaptam,
ne érje szó a máz elejét,
aztán jön a maradék kamat, ez üti ki nála a biztosítékot,
a sarc mértéke, azaz mértéktelensége,
kell még szerezni tollakat, bűnbe megy az *adósságrendező mondat*,
hamisakat szerez,
hamis Kondor-angyalok kültakarójának legjellemzőbb részeivel fizet,
a csalást nem veszik észre,
csak ezen a mondaton legyenek túl, csak még ezen az egyen,
és akkor ejtem, lerázom, mentesülök, lemegy, leesik, elvonulnak,
csak kéne még pár utolsó szó, valami eget rengető,
átütő erő, lehengerlő hangvétel, kell a ragyogó elmém,
biztos, hogy eszembe fog ilyen jutni, biztosan, eszembe kell, hogy jusson,
máskülönben itt maradok a befejezés nélkül, nyakamon az adóssággal.

hh hét

Két sz közé ha két szóközt ütök, itt így néz ki: sz sz,
hát egyszerre két Kondor-angyalgyerek ízsínén így hétpróbázzon
az egyszeri szóközü, karácsonykor is próbálom, meglel a para,
csupa hideg vagyok, ha csak rágondolok is,
hogy nincs befejezve egy Kondor-angyalgyerek ízsínem,
és íziben hétpróbáznom kéne egy másikkal,
több mondaton igen, sőt, ott kifejezetten jólesik a para-lel apróba-hétpróba,
felkeverek egy szót, és felkenem nem ötbe, hanem tizenötbe,
felszedek egy eszközt, és karcolok vele nem hatban, hanem tizenhatban,
egyesít szín, egyesít eszköz, a cél szentestesíti az Sz-közt –
heted: íziglen.

hh nyolc

„Egyik könyvemem se utálok jobban a másiknál” — mondja a műlovarnőnek Lópusi Gáspár,
az utca híromdója; de hisz nincs neki egy könyve sem, gondolja a műlovarnő, és titokban
szaggatja tovább a cirkuszát hirdető plakátokat, miközben Matsuo Oldalbabaso-tól idéz:
„Vannak azok a nimfomániás könyvek, állandóan azt akarják, hogy olvasd meg őket, nem elég
nekik, ha annyiszor olvasod meg őket, ahányszor te akarod, az ő akaratukat kell teljesítened, ha
nem olvasol rendesen, lecserélnék, keresnek más rendes-olvasót, oldalba-basót.”

hh kilenc

Mit tagadjam, akadvannak kedvenc Kondorlány-olvasóim,
mit tagadjam, akadvannak azok közt is kedvencebbek,
mint ahogy az ember sosem közölné húsvét vasárnap reggel,
családi hidegtál-installáció-rontás közepette,
hét gyereke jelenlétében,
hogy olvasóilag melyiküket milyen sorrendben kedveli,
úgy sosem árulnám el,
melyikük áll legközelebb a szívemhez, pedig biztos van legközelebbi,
pedig biztos van szívem, de csak nem mondhatom, csak nem,
mert kedves mind, a legközelebbi után egyforma sorrendben.

hh tíz

Bár betartottam volna az alapszabályt: könyvről vagy jót vagy semmit (de hisz nincs is ilyen alapszabály, de legalább tartottam volna be).

hh tizenegy

Ülnek örömköröttem majdnem mind, vagy mondjuk úgy,
levés-kivétellel a Kondor-angyalgyerekek,
az első haja idétlenül vágott, erre beszél egy másik, hogy nyírott,
a második arca nem kimondottan szimmetrikus,
nem pont középre igazodik az orr,
de azért már fickósabb vagyok, mint a legelején,
ez a Kondor-angyalgyerek azért beszél már, hisz ez szólt be, hogy nyírott,
a harmadiknak beteges, kapcsos a gerince, a protézis szemmel látható,
és az egyik karja keskenyebb a többinél,
erre beszél egy másik, mi az, hogy a többinél, a másikon inkább,
és a személyi száma a jobb felső sarkában,
hát milyen albumgyerek ez, milyen albumgyerekbetegségekkel,
hát vagány, milyen lenne, de a vagányok mellett kérjük, vigyázzanak,
nem kellett volna összetűzni, ekkorra már vannak jelentős összetűzések,
szóval most nem igaz, hogy más szemében a szálkát,
sajátjában a gerendát sem, és ezek annyira apróságot,
és csak küllemiek, hogy akkor most miért is ezzel,
mert a kulcsín az kulcsíny, pajkoskodás, pajtásoskodás,
a negyedik az már maga a csoda, úgy esik szét, ahogy képzeltem,
lehet összekevergetni benne a lapokat,
tetszés szerinti sorrendben olvasni,
az ötödiknek nincs gerince, mert füzet,
a hatodik szép, kézműves, nincs közte két egyforma,
új élet a hetedikről kezdődik, az már minden részletében olyan,
amilyennek valójában szerettem volna.

hh tizenkettő

Elírják a könyvcímeimet,
különszép, hogy azok is, akik hétről hétre hetet-havat
hordanak a könyveimről,
összemennek munkából hazafelé menet,
mit várjak azoktól, akik még csak nem is írnak,
mit azoktól, akik még csak nem is olvasnak,
a hét hét, a könyv hétmérföldkő, a kő hétmérföldkönyv,
a kő mért földkönyv, a kő föld, a könyv kő, a könyv könyv, a kő kő,
a mérföld kő, a mérföld könyv, a könyv kő,
a könyv föld, a föld föld, a kőkönyv kő, a földkönyv föld,
ahány könyved, annyi földed, annyi köved, kőmérted,
se nem ahányban mérik a hétmért földet, a dolgok földkönyvek,
a dolgok földmérték, a dolgok könyvkönyvek,
a dolgok magukért beszkönyvek, beszföldek,
könyvbesz, ahány, kő, kőmér, amennyi, föld,

földkő, dolog, könyvbeszek, dologkönyv, megveszed,
vesztedre könyvülsz, győztesed, ahány könyved,
annyi örmed, erre rí, erre mell a förmed.

hh tizenhárom

A könyvek fűkékek érted halanyám, reggel,
égszínfűkékek reggel a füvek, ha utánad hajtom hétrét a tájat, ha miattad,
ha sárgák a füvek, szalmasárgák, érted, mi az utánad,
füvek értik, kékek, sárgák, mi a miattad, ha érted rétek,
azt nem érti szín, egy szín se érti,
lépj ki halvarsád, halversed komfortzónájából, lépj ki a képedéből,
készítsd el az *El condor pasa* új szövegeképét,
majd megtudod, mi a magyarok halistene,
írj bele rímet, alkoss köré rámát,
színe legyen piros, mint egy mesés teadélutáné.

hh tizennégy

A bőre, még mindig a bőre, rákszíne, arccal a *rákfené*.

hh tizenöt

Versképek, kiadott bűnjelek megsemmisítése,
megértem, minden élhető anyag mitől éghető is egyben,
az élhetetlenek után mennyi por marad,
mennyi hamut milyen öregek mikor mondanak mamunak,
mitől öltői a szabadság.

hh tizenhat

Vannak a képes részek és a részes képek,
verses képrészegészek,
vannak a véres ruhák és a ruhás vérek,
múlásuk szaga mennyiben mis, mennyiben más,
mennyiben ha.

hh tizenhét

Miben egy, miben ugyanaz, a semmi mivel szagolható,
mivel hangzó egybe,
mivelhogy gyakorlatilag semmi nem marad,
a halás is elhagy lassan, elhagy az apró apóriája, el apa áriája.

hh tizennyolc

A tér mozdulásig megtelt, mondja a rádió, a rádióban hírt adó nő,
azt akarhatja a rádióban hírt adó nő közölni, hogy zsúfolásig, nem tudom,
akarhatja, hogy tűt leejteni nem lehet,
de azt meg a kereséssel a kazalban,
tizenöt szál pünkösdrózsa kihajlott az útra, Pünkösdrózsa György,
nem zörög a paraszt, ha nem fújja háború,
ismét reng a föld Kakon, kémény nem dől ugyan,
és tizenöt sors sem múlik helyben a kőzetlemezen,

a Kárpát-medence nyomódik össze,
élünk, mint a mesében, Kak gócpont, Bergengócpont.

hh tizenkilenc

Anyósommal négy liter sört, házit, felesbe,
háromból egyszer érek cseppfolyás nélkül a kerti budira,
anyósom egyszerse, nem arról beszélek, hogy háromból,
nem arról, hogy a cseppfolyás,
arról tán, hogy az anyósom nem megy, egyszer se,
látja, hogy szedem lábaim, bőröm fehér,
jó a hólyagja, mondja újra,
az enyém se lett rosszabb, mondom,
az anyagcsere alaposabb elemzést igényelne,
elfutnék csepp nélkül tizenötödször,
ő nem mozdul,
Tibcsikém, hogy lehet ennyi sörtől ennyiszor mozdulni, kérdi,
mondom, projekt van, ki kell jönnie a számnak,
azonnal telepet kell cserélnie,
talán tizenöt másodpercem van még,
a másodperc miért nem harmad- vagy negyedperc,
mennyiben felel meg az uniós elvárásnak.

hh húsz

Bibinke és az érintkezési hibák; Bibinke és a történetírás válsága; Bibinke és a Szeles utca
hetvenvalamennyi; Bibinke és a lángosok; Bibinke és a virslik meg a rumos kávék; Bibinke és a
Templom tér; Bibinke és a homokbánya; Bibinke és a Nyírfa utcai lőtér; Bibinke és a Gulyakút.

hh huszonegy

A valóságban a dzsungel folyton felsebez,
Ká kúsz, nincs is ott hideg soha, legfeljebb hang lehet sziszhideg,
nyálka, nyálkák, sokkak, sokkák, kapunk hideget, meleget,
meleg lóságot akarok mondani,
meleg műlovarnólóságot, emsés jetit, simogatósat,
mert libabőrös a műlovarnó énekétől az ember,
megfagy a vér ejtik ereiben, jetiket akarok mondani, melegeibent,
megfagy emsésen a vér szívhez mentében, lüktében, jött éjben
az ének korábban mástól, ha hideg is, nem tetszett,
nem voltam tőle libabőrös, a műlovarnó a saját énekétől is libabőrzik,
és libabőrzik tőle kakkas, farkkas, kígyó, jeti és darázs,
hát még ha hozzáérek éneklése közben, csíp mint állat,
érezni a hideget, teli szájából hidegül,
hegedűkíséret gyanánt tíz éjcirpelő belehegedül,
tíz éjcirpelő hurcolja a hideghangot szanaszét,
fújtat és fuvall a simogató bársony,
magas és mély kakhangok lógnak bele a képbe,
az éj hideg szája a mély hideg szájává alakul,
a magasé tátva kémleli a jóságos eget, te jóságos ég,
csöndeddel betakarj, ne fázzon derekunk,

kakkasok, farkkasok nevelnek keresőn,
darázscsípések élénkítenek éhgyomorra és eperpálinkák —
riki, tiki, tévút, s egy
édes test: Mercedes Benz.

hh huszonkettő

Lábamnál kábelek, lábamhoz kutyák,
szót fogadatlanok, prókátorok,
lábamnál csapdák, kábelkutyák,
lábamnál lábamok, fogadok, rókátorok,
megnyerek mindent, amire fogadok,
lábadozok, lábadozok, kutyák, kábelek,
lábások, fazekak, fedők, fedezők, lábamnál
kutyatorok, libámnál lábkábelek,
innentől megeredek.

hh huszonhárom

Aki ezt az izomtömegváltoztató mondatot elejétől a végéig hét percen belül
kétszer egymást követően elolvassa,
annak a bicepsz 1,5 centiméterrel növekszik,
aki háromszor teszi meg ugyanezt ugyanígy,
annak 0,5 centiméterrel csökken,
aki nem olvassa el, annak annyi, az egyszerűn elsorvad,
aki egyszer olvassa el, az nem érez izomtömegváltozást,
aki négyszer, vagy többször, az sem,
összegezve a nulla számít, a kétszer és a háromszor.

hh huszonnégy

Nyolcadik utast aki keres, az talál.

hh huszonöt

A Szeles utcáról, ahol hatéves koromig lakok a tiszt lakótelepnek nevezett tiszt lakótelepen,
a Szendrein, szemben a laktanya bejáratával nyíló utcán át megyek nagyanyámmal a Búzára
majd minden nap, kenyér kell a családnak, rummal gőzölt kávé a nagyanyámnak, fél pár
virslifele nekem, kisujjhegynyi mustárral, pár perc alatt a Búzára lehet velem érni, amíg nem
tudok járni, könnyű a seggem, visz nagyanyám, mit visz, száguld velem, hajtja a napi betevő,
bevető, a rummal gőzölt kávé utáni vágy, vagy a mégiscsak nehéz seggem, aztán amikor járni
megtanulok, szedem lehető leggyorsabban a járásomat, szaladok nagyanyám mellett vagy
után, én növök, ő töpörödik, közel a rendőrség a Hatvanötösök útja végén, de odáig csak a
fodrászat kedvéért megyünk el néha, szomszédságában a szövetségi férfi fodrászat, ahol a
hajszárító melege egyszer úgy felforrósítja a fejbőröm, hogy felhólyagzik, üvölteni tudtam volna
közben a fájdalomtól, de jó kisfiú módjára meg sem merek nyikkanni, összeszorított fogakkal
tűröm, katonacsaládban biztosan fájdalomtűrő kisfiúnak illett lenni az ilyen helyzetekben
is, bár az ilyen helyzetekre sosem lehet felkészülve az emberfia, anyámnak mondom utólag,
mennyre fáj az egész, nem baj fiam, ki kell azt bírni, mondom, nézze meg, mik azok a dudorok a
fejemen, hát a hólyagok, a melegtől képződtek, többet nem megyünk abba a fodrászatba, azt
hiszem, onnantól sajnos anyám kezdi nyírni vagy vágni a hajam, jönnek a hülyébbnél is hülyébb
hülyefejeim, de legalább hólyag nincs több, a szépségért bizonyára meg kell szenvedni.

hh huszonhat

Halált hozó műterem gyönyörűszép szívemen.

hh huszonhét

A test köttest, szótttest anyám borít rá, nagyanyám köttest,
a tésztaszájú nőkről ők beszélnek a műavatáson.

hh huszonnyolc

Arc elé kapott karok találkozásának pillanata ütközéskor,
jobb kezeseknél bal csukló szorul a jobb könyökhöz, üvegszagot képez,
egyik-másik hallja a dörejt,
szellemesebbjének a lekváros derelye kiszúrásának hangja jut eszébe róla,
némelyik a falra fröccsent húsa szagát fölérezni véli még,
abból adódhat baj, ha szilvaszagról számol be az ütköző, üvegszagról a lőtt,
olyankor ők érzik, hogy a vers kileheli a versét.

hh huszonkilenc

Anyám japó Kun Marcella is volt, apám félig japó métely, vagy tán egészen az — de nem eszik
olyan forrón a gésát.

hh harminc

Lombot hullajt a szivarfa, meg van az ősszel rendesen itatva, megvan az ősznek a szivarfa, dugja
a lombot, s itatna le, ha lenne merszem inni az etapra.

hh harmincegy

Van két fontos titkom például, melyeket sosem mondok el a Kondor-angyalgyerekeknek,
műemlék-titkoknak nevezem őket, melyeket lebontok az aktualitásuk után,
aktualitásukat vesztették a titkok, sírba viszem a lehetőséget,
hogy elmondjam nekik, nem mondhatom el senkinek, elmondom hát, mindegy kinek,
magammal viszem a két fontos titkomról való nemtudást,
a szemhéjaim ki tudom fordítani és a szemhéjaim úgy maradnak kifordítva,
tenyereimmel erősen megnyomom a szemhéjaim alsó részét,
felülről lefelé és egyszerre befelé nyomást gyakorlok rájuk,
hogy a végük felpattanjon, a végük felpattan és úgy marad,
egészen addig, amíg hirtelen föl nem nézek, addig mint egy véres, nyitott könyv,
a kifordult szemhéjaim közelről világítani látszanak a pincében,
állok úgy, vagy megyek épp egy pincében, riogatom vele a lányokat,
fölnézek a plafonra és akkor visszapattannak a helyére,
a másik titkom más, befogom az orrom, erővel fújom befogott orromba a levegőt,
és a levegő kipréselődik a szemeim sarkában,
az orromhoz közel eső részekenél habzó könny keletkezik,
ma ki fogom próbálni újra, mindkettőt,
csakis a habzó könnyek kedvéért,
meg hát kíváncsi vagyok, jön-e mellé vér is, mint legutóbb.